

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 38. Monita Sanctorum, illustriumque Doctorum, circa
Communionem, ejusque frequentiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73212)

sibi decernendum patet, illudque omnino provideat, ut nemo à sacro convivio, seu frequenter, seu quotidie accesserit, per se & absolute loquendo repellatur, & nihilominus det operam, ut unusquisque digne, non pro solo gratiæ statu, sed pro devotionis & præparationis modo, rariùs aut crebriùs Dominici corporis suavitatem degustet. Ibidem: Unde patet 1°. præcipuum hujus Decreti scopum fuisse præparationis curam, ut pro mensura puritatis mentis, & incrementi devotionis, & fervoris spiritus, & fructus, quem personæ ipsæ ex usu Sacramenti experiuntur, major vel minor frequentia sit ipsis à Pastoribus & Confessoribus determinanda.

469 Patet 2°. allato Ecclesiæ Decreto consonam non esse propositionem, quæ dicit, ad frequentem & quotidianam Communionem in quocumque sufficere, quod careat conscientia peccati mortalis. Cùm Decretum id satis insinuet, dum vult à Confessoribus attendi, non solum immunitatem à peccato mortali, sed conscientiarum puritatem, & frequentie fructum, & ad pietatem processum, devotionisque & præparationis modum, ulque addo, ut addat, quod ipsemet Moniales, quotidie sacram Communionem petentes, admonende erunt, ut in diebus ex earum Ordinis instituto præstitutis communicent; illasque solas censeri dignas quotidianam Communionem, quæ puritate mentis exilent, & fervore spiritus valde incalcescant: Si quæ verò puritate mentis exiteant, & fervore spiritus ita incaluerint, ut digna frequentiori, aut quotidiana sanctissimi Sacramenti perceptione videri possint, id illis à Superioribus permittatur. Et ut magis ostendat scopum suum principale esse præparationis curam, præter Parochorum & Confessoriorum diligentiam, operâ quoque Concionatorum utendum hortatur, ut cum fideles ad sanctissimi Sacramenti frequentiam (quod facere debent) accenderint, statim de magna ad illud suspendendam præparatione orationem habeant, generatimque ostendant, eos qui ad frequentioram, aut quotidianam salutiferi cibi sumptionem devoto studio excitantur, debere, sive Laici negotiatores sint, sive conjugati, sive quicumque alii, suam agnoscere infirmitatem, ut dignitate Sacramenti, ac divini iudicii formidine discant cælestem mensam, in qua Christus est, revereri; & si quando se minus paratos senserint, ab ea abstinere, SEQUE AD MAJOREM PRÆPARATIONEM ACCINGERE. Episcopi verò, in quorum Diocesis viget hujusmodi devotio erga sanctissimum Sacramentum... eam ipsi, adhibito prudentiâ & iudicii temperamento, alere debeant, & ab eorum officio postulari sibi maxime persuadent, nulli labori aut diligentia parcendum, ut omnis irreverentiæ, & scandali suspicio in veri & immaculati Agni perceptione tollatur, VIRTUTESQUE AC DONA IN SUMENTIBUS AUGEANTUR. Quod aliunde continget, si ita qui... se sacratissimo pane frequentius refici cupiant... se probare eum timore & charitate assueverint, &c. Hactenus Decretum: ex quo

470 Patet 3°. Ecclesiæ sensui consonas non esse propositiones à n. 423. ad. 433. recensitas, in eoque principio à suis Authoribus fundatas, quod ad Communionem, etiam frequentem, solus gratiæ status sufficiat, nec alia devotio aut præparatio requiratur. Cujus oppositum constat ex dictis præcedentibus.

471 Patet 4°. Missionariorum illorum zelum non esse prudentiâ & iudicio temperatum, qui (ut nosse Lumbierus refert observ. 14. ad proposit. damnat. n. 480.) curam omnem sui laboris, & quasi suæ gloriæ, & felicitatis existit punctum in eo ponunt, ut in oppidis Communionem quotidianam, & frequentiam Sacramentorum inducant... Putant enim magnum suarum concionarum fructum, si in oppidis

centum focorum, totidem Communionem quotidianam instituerint, ita ut inducant ad quotidie communicandum vilis sortis & infime feminas, v. g. letrices, licet postea totâ die, cum vicinis, ad flumen, ad fontem, ad furnam rivataræ sint. Inducunt mechanicorum officiorum famulos, licet totâ deinceps die tempus in sociis, otiositatibus, & cantilenis promanantibus sint. Inducuntque alios, in ludo forumarum, & temporis vitiosè prodigos. Et eo hæc omnia prætexta, & principio mixta, quod ad quotidie communicandum sufficit, nec ultra requiritur, quam non habere conscientiam peccati mortalis, nec proinde obtent simpliciter cantiones ille profana, nec ille continuatè rixæ, utpote non mortales.

Patet 5°. majorem in sapiens, quam in rariùs 472 communicante virtutem præparationemque requiri. Nam, ut sapienter idem Lumbierus n. 505. observat, se insinuat in strictiorem familiaritatem cum Rege Regum; ex eo proinde capite ad majorem tenetur gratitudinem, reverentiam, & charitatem, devotionem. Et sicut necesse est Communionem ab altarum rerum perceptione, ita & frequentem Communionem à rariori fecerunt. Unde S. Franciscus Salesius l. 2. epist. 38. ad primariam feminam scribit, non probari sibi, quod filiam suam decimo-quinto quoque die ad sacram mensam accedere sinat, nisi non solum ardentis sanctissimæ Communionis studio teneatur, sed & à levioribus illius ætatis vitiiis diligenter se expurgare studeat: Nolim (inquit) filiam tuam ad frequentem adeo Communionem adducas, nisi antea quid sit Communio frequens, rectè perpendere noverit. Aliud est Communionem ab altarum rerum perceptione: aliud frequentem Communionem à rariori Communionem fecerunt. Si tenella illa anima satis perspicit ad hoc mysterium crebriùs adendum magnâ mentis puritate, magnâque flagrantia opus esse, si ad eam emittatur, si ea se ornare studeat, tum vero sapiens, hoc est decimo-quinto quoque die, ad illud admovendam assentior. Sin Communionis tantum percipiendæ, non levium puerilis ætatis macularum eluendam studio tenetur, confiteri eam octavo quoque die, & mensurâ tantum Communionem uti, commodius censet. Sacra Communio, charissima filia, summo, ut mihi quidem videtur, ad perfectionem comparandam adjumento est. Sed eam à nobis ita adiri oportet, ut quidquid Deo, quem recipere volumus, displicet, evellendis atque amovendi studium ac diligens offeramus. Et hoc eodem Salecio, necnon ab Alphonso Rodriguez summo in pretio habitus Avila i. p. epist. 64. cuiusdam animarum Directori scribens, Noli (inquit) sinere eos ad Dei mensam accedere, quoties capiunt. Multi enim animi levitate potius, quam intimo pietatis ac venerationis sensu Eucharistiam adeunt. Unde accidit ut ex ea nihil fructus capiant (nota pro confirmatione dicitur cap. 33.) nec meliores efficiantur. Quod quidem damnum animæ per magnum est, & quoad fieri potest summo perè vitandum. Fac ut mysteriis hujus sublimitati profundâ ac religiosâ animi deiectione se substerant. Quid si quem secus se habere perspexeris, argue illum, caelestis quoque panem ei subtrahere, quoad illum vehementer concupiscat, seque eo indignum fateatur.

CAPUT XXXVIII.

Monita Sanctorum, illustriumque Doctorum, circa Communionem, ejusque frequentiam.

PRÆTER Dionysium cap. 36. relatum Justinus 473 Martyr Apolog. 2. monet, illos solum fideles Eucharistia fieri debere participes, qui conscientiam Christi præceptionibus vitam agunt. Basilii l. 1. de Bapt. Peccato, mundo ac sibi mor- 474

- nam esse oportet, viventem autem Deo in Christo Jesu Domino nostro, qui Eucharistiam mereatur accipere.
- 475 Chrysostomus (præter dicta n. 447.) hom. 47. in epist. ad Hebr. monet illos solos ad cælestem mensam idoneos esse, qui cum munda conscientia, cum mundo corde, cum vita que nulli affinis est reprobationi accedant. Qui sunt hujusmodi, semper accedant; qui non sunt ejusmodi, nec semel quidem. Et ibidem homil. 7. illud solemniiter inter Missarum solemnità à Diacono declamari solitum sancta sanctis explanans, vox illa (inquit) in nostras aures incurrens, alios quidem repellit & ejicit; alios autem introducit & sistit. Nam quando dicit: sancta sanctis, hoc dicit: si quis non est sanctus, non accedat: Non solum, inquit, à peccatis purus, non solum conscientiam non habens mortalis peccati, sed etiam sanctus. Sanctum enim non facit solum liberatio à peccatis, sed etiam presentia Spiritus, & bonorum operum abundantia.
- 476 Ambrosius lib. 5. de Sacram. c. 3. Accipe quotidie, quod quotidie tibi proficit: sic vive, ut quotidie merearis accipere. Et serm. Dom. 4. Advent. Mutet vitam, qui vult accipere vitam. Nam si non mutat vitam, ad judicium accipiet vitam, & magis ex ipsa corrumpitur, quam sanetur, magis occiditur, quam vivificetur.
- 477 Augulhinus tr. 26. in Joan. Norunt fideles corpus Christi, si corpus Christi non negligant esse. Fiant corpus Christi, si volunt vivere de spiritu Christi. De spiritu Christi non vivit, nisi corpus Christi. O Sacramentum pietatis! 6 signum unitatis! 6 vinculum charitatis! Qui vult vivere, habet ubi vivat, habet unde vivat. Accedat, credat, incorporetur, ut vivificetur. Non sit pure membrum, quod rejecari mereatur. Non sit distortum, de quo erubescatur. Sit palchrum, sit aptum, sit sanum. Hæreat corpori, vivat Deo de Deo, nunc laboret in terra, ut postea regnet in celo. Christi Sacramenta aliquis non dignè sumit, nisi qui mundus est, de quibus dicitur: Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.
- 478 Gennadius de Eccles. dogmat. c. 53. Quotidie Eucharistiam accipere, nec laudo, nec reprehendo. Omnibus tamen Dominicis diebus communicandum suadeo & hortor; si tamen mens sine affectu peccandi fuerit. Nam habentem adhuc voluntatem peccandi, gravari magis dico Eucharistiæ perceptione, quam purificari. Hoc de illo dico, quem capitalia & mortalia peccata non gravant.
- 479 Bernardus serm. de B. Magdalena requirit interstitium morositatem inter sacrificium cordis contribulati, & sacrificium laudis per participationem Eucharistiæ, ad id applicans explicationem duplicis unguenti, quo Maria unxit pedes Jesu. Neque enim statim atque pedes unxit unguento cordis contribulati, statim aliud unguentum sacrificii laudis effudit super caput recumbentis: Interstitium morositatis inter pedes debet esse & caput. Quia profectò difficillimus, & præsumptuosus saltus est à vestigiis ad verticem Domini transvolare. Neque enim eadem que unxit pedes, statim unxit & caput: cum illa meretrix nihil horum fecisse legatur, secundum illud: verte impios, & non erunt. Unxit ergo Maria sanctum Domini verticem, profectò jam electa, jam familiaris effecta, longè que à peccatrici illius obvoluta vestigiis, quam infelix ille septenarius confundebat.
- 480 S. Thomas 3. p. q. 80. a. 10. In sumente hoc Sacramentum requiritur, ut cum magna devotione & reverentia ad hoc Sacramentum accedat. Unde quia multoties in pluribus hominibus multa impedimenta hujus devotionis occurrunt, propter corporis indispotionem vel animam; non est utile omnibus hominibus quotidie ad hoc Sacramentum accedere. Quòd autem sine magna devotione & reverentia nemo debeat ad hoc Sacramentum ac-

Tom. III.

cedere, ipsa tremenda Majestas Domini in hoc Sacramento se tam amorosè & dignanter communicantis ostendit. Si enim Exodi 3. Moytes prohibitus est accedere ad Dominum, sub figura rubi ardentis apparentem, nisi cum reverentia magna, solutisque calcamentis affectionum terrenarum: Ne appropies huic, solve calcamenta de pedibus tuis, locus enim in quo stas, terra sancta est: multò magis Christianus prohibetur accedere ad Dominum, in veritate se communicantem, sine magna reverentia & abiectione affectionum terrenarum, & c. maxime cum Apostolorum affectus adherens vel ipsi humanitati Christi fuerit ipse obex receptionis Spiritus sancti, juxta illud Joan. 16. Si non abiero, Paraclitus non venit ad vos. Apostoli (ait Bernardus serm. 3. de Ascens.) adhuc carni Dominicæ inherentes... Spiritus sancto repleri nequiverunt.

S. Bonaventura de profectu Religio. c. 77. Si aliquis desiderat experiri, utrum sit melius, sepius aut rarius corpus Christi suscipere Sacramentum: videtur mihi, quòd non possit super hoc omnibus dari regula uniformis. Varia sunt hominum merita, & diversa operum studia, & differentia desideria, & multiplices Spiritus sancti operationes in singulis, & diversi etiam status in Religione. Et ideo sicut egrotantibus non potest una forma servari in dandis medicinis corporis, propter diversitatem complexionum, aut loci, aut temporis, aut diætæ, aut aliarum considerationum, pro quibus aut rarius, aut sepius, aut majori, aut minori quantitate eadem medicina datur. Ita & de medicina spirituali, quæ est corpus Christi, est intelligendum. Mundanis enim curis occupati rarius possunt se ad illud recipiendum expedire, quam illi qui tantum spiritualibus studiis sunt intenti: & alii magis, alii minus sunt circumspècti in custodia vita sua, & morum, & conscientie sue puritate. Alii etiam ardentiori desiderio trahuntur ad illius salutaris cibi perceptionem. Alii verò quodammodo terrenatur, cum debent accedere: & nisi conscientia urgeret, & consuetudo Religionis induceret, vel timor majoris elongationis à Deo impelleret, valde raro accederent ad illud mirificum Sacramentum. Vix tamen aliquis ita religiosus esse videtur & sanctus, exceptis Sacerdotibus, qui semel in septimana sufficiat ei ex consuetudine communicare. Nisi specialis causa quandoque vel ratio plus suadeat, infirmitas superveniens, vel singulariter severitas sollemnis, vel iniustitate devotionis fervor, & intemperata desiderii sitis sit pro illius susceptione, quo solim sufficit amantis anime ardorem refrigerare. Et quia talis ardoris impetus non nisi à Spiritu sancto, ut creditur, infunditur; ideo legitur humana consuetudinis, & statuti mortalium non ardeatur.

Et infra: Circa Sacerdotes potest hæc forma teneri, ut nec nimis raro, nec nimis continuè celebrare, vel imprætermisè sacram hostiam studeant immolare. Nimis enim continuè celebrare, aliquam videtur notare irreverentiam; cum vix aliquis tam devotus sit, qui semper eadem devotione fervat, quòd semper cum debita reverentia illud faciat, & cordis ardore, quin aliquando reperiat quantumcumque, quòd cum impediatur. Nimis etiam raro celebrare, quamvis ex reverentia soleat fieri & humilitate; tamen quandoque torporem nutrit, quia minus circumspèctus est homo in omnibus, quasi non indigere videatur sui custodia, cum non proponit accedere ad mensam Christi. Humilitas etiam non est usquequaque securæ, quòd dicit se subtrahat. Quia sicut non est dignus sæpè corpus Christi percipere, sic nec semel. Ideo enim non recipimus, quasi qui digni simus; sed ut illo nos sæpè visitante, & habitaculum cordis & corporis nostri subintrante, magis ac magis digni efficiamur.

S. 2

482 Et in 4. dist. 12. p. 2. a. r. q. 2. Si queritur, utrum expediat alicui frequentare Communionem? dicendum, quod si se videat esse in statu Ecclesie primitivae, laudandum est quotidie communicare. Si autem in statu Ecclesie finalis, utpote frigidam, & tardam, laudandum est quoad raro. Si autem in medio statu, medio modo debet se habere, & aliquando debet cessare, ut adsit revereri: aliquando accedere, ut inflammetur amore. Quia tali hosti debetur honor, debetur & amor. Et tunc secundum illam partem, quae viderit se magis proficere, ad illam magis declinet, quod homo solum experientia discit. Omnes ergo rationes (pro frequenti vel quotidiana Communionem adduci solent) intelligantur salva debita preparatione, quae est in paucissimis ut semper.

483 S. Bernardinus Senensis de preparat. Sacram. to. 4. Talis questio (ait ex Alexandro de Ales) de frequentatione Sacramenti, sive Communionis, determinanda est, habita consideratione ad fidem & devotionem accedentis. Quae quia in paucis sufficiens est ad frequentatorem Communionem, S. Thomas Villanovanus item de SS. Sacram. statuit sufficere octiduanam. Quam etiam S. Ignatius Societatis Fundator, Clericis non Sacerdotibus sufficere statuit, ut videre est in Constitutionibus Societatis, in quarum p. 4. c. 4. §. 3. lit. B. additur, quod frequentius quam octavo quoque die communicare, non nisi peculiari ob causas, & potius necessitati, quam devotionis habita ratione permittatur. Sancta quoque Theresia suarum Constit. p. 1. c. 37. §. 4. Sororibus Communionem solum permittit singulis Dominicis ac Festis Christi, B. Virginis, S. Alberti, S. Joseph, & Patroni.

484 S. Franciscus Saleisius introd. p. 2. c. 20. Quotidie Eucharistiam percipere nec laudo, nec reprehendo. Omnibus tamen Dominicis communicandum suadeo, non quibuscumque, sed dispositis ut sequitur: si tamen mens sine affectu peccandi fuerit. Utur ipsi B. Augustini verbis (i.e. potius Gennadii de Eccl. dogm.) quem sequens, quotidianam Communionem omnino nec laudo, nec vitupero. At eorum (Philobea) Augustinum (iub. cujus nomine illa sententia solebat circumferri) vehementer suadere, atque hortari, ut die quoquo Dominico Eucharistia percipatur. Hoc ergo, quoad poteris, facito. Sed quae lege & conditione? sequitur: Cum enim te ab omni tum mortali, tum veniali peccati studio ac voluntate alienam existimem, eam plane, quam requirit Augustinus (audis?) animi affectionem & preparationem es adeptus. Et in fine capituli: Ut quis octavo quoque die Eucharistia percipione percipiat, ab omni enim mortali peccati labe, ab omni peccatorum ventralium studio ac voluntate immunem esse, ac praeterea sacrae Eucharistiae vehementi desiderio flagrare oportet. Alia ex eodem Saleisio habes supra n. 472. ex epist. 38. lib. 2. ubi Communionem singulis quindenis nimis frequentem censet pro iis qui flagrans desiderium solum habent ad Communionem, non ad imperfectionum suarum mortificationem. Et epist. 39. docet peccata venialia iustam Confessario causam esse posse minuendi frequentiam Communionum. Scribens namque ad nobilem spectatae virtutis feminam: Quid Confessario (inquit) morem gessisti, recte ac prudenter a te factum est, si tibi crebrioris Communionis solatium eripuerit, ut tui periculum faceret, si quod impatientie frangenda sanandaque non satis studeres. Imo vero utramque ob causam id ab illo factum, tibi quae ea in poenitentia quoad eo esset, perspicuum esse existimo. Nihil enim ab eo nisi perspicuum & sapienter fieri statueret debet. Quid si modeste, ac demissa obediens, uberior tibi & fructuosior vel una Communionem fuerit, quam tua, revere, alia mente suscepta. Namquam enim salubrioribus cibis est, quam cum ab excisato &

esuriente percipitur. Intervallo autem esuriae atque appetentiae crescit, comprimenda vero impatientiae exercitatione stomachi spiritualis vis ac firmitas redintegrabitur.

485 Avila 1. p. epist. 64. post verba n. 472. relata subjungit: Vulgus fidelium ter quaterve per annum. Alios novies aut decies. Religiosos decimo quinto die Communionem percipere satis fuerit. Conjuges tertiam quaque hebdomadam, vel singulis mensibus idem prestare commode poterunt. In quibus autem extremum quemdam Dei zelum atque amorem se fervere perspexerit, ut eorum in vite sanctitate incrementum atque progressum quasi ad oculum pateat, iis octavo quoque die sacra Communionem vesci licet. Hec enim B. Augustini (Gennadii) sententia est: Communionem crebrius indulgenda minime est, nisi forte aliud videatur suadere, aut fames ardentior, aut reverentia insignior, aut necessitas manifestior. Quae quidem animadvertenda in nonnullis, & prudenter gubernanda sunt. Rarum autem eorum genus existimo, quibus sepius quam octavo quoque die Communionem adire conveniat. Hinc D. Bonaventura testatur, ex omnibus quos notos habuerit, cui frequentior expediret Communionem, se praefus reperisse neminem. B. Franciscus Paduanus initio ter quaterve per annum ad Confessionem & Communionem accedebat. Postmodum in vite integritate ac sanctitate proficere, idem singulis diebus Dominicis faciebat. Qui vero celesti illo pabulo dignatus fuerit, in tanti benefici memoriam, opere atque officio aliquo Christi liberalitatem remunerari debet, vel aliquo animi labe quotidie detorsa, vel alia opera quapiam, quae cuique Communioni quasi vicem rependere videatur.

486 Et epist. 65. Multum errant, qui solum Communionis cupiditatem, a consuetudine potius quam a ratione veritatem natam, pro idonea ad Eucharistiam preparationem habent. Quod si praeter ea, cum Christi corpus accipiunt, lacrymasque effundunt, magis se proficere arbitrantur. Verum eo falluntur, quod Communionis fructum, quem nullam capiunt, non satis attendunt, neque intelligunt, nec cum proba Communionis signum, animae profectum esse, atque ad pietatem progressum, quam si assurgunt, recte ad Eucharistiam sepius recurrunt: si minus, ab ea debent abscedere. Communionem faciendi sunt, quantum periculi sit, ignem divinum sine colligentem non incalere, pane celesti recentem ejus suavitate non imbuti, praesentissima medicina usentem in summa nihilominus acritudine jacere. Eripiendus illis cibus, tamquam inertibus, & ignavis, ut tanti boni penuria laboris aliquid & sudoris subeundum intelligant, quo ad sacras epulas sanctius se praeparant, culpae, in quas identidem incurunt, acriter ulciscantur, earum medicinam ardentius appetant, orationi ac bonis operibus toto peccore inflent, ut ita instructi ac praeculti, cum interiori esurie ad caelestem panem edendum properent: hic enim cibus, ut ait Augustinus, interioris hominis famem postulat.

487 Et epist. 66. Frequentem esse istam Communionem usum accepit, atque alicubi frequentatorem quam velim; esse nihil me magis delectet, ubi recte atque ordine fit. Nactus sum, qui, cum ignavi essent & desidiosi, neque de salutis progressu admodum solliciti, eo tamen tenerentur errore, ut probe se Communionem desungi arbitrantur, si id ipsum sepius facerent, atque interea aliquo pietatis sapore caperentur, qui brevis & fluxus nihil veri fructus & incrementi virtutis afferret. Nam & ille ipse tenuiculus pietatis sapor paulatim evanescebat, eoque res redit, ut nihil amplius ex sacra Eucharistia assurgant, quam si illam omnino non assurgissent. Hoc vero detrimentum frequentior quam par est tantis mysterii usus imponat: cum scilicet vita cele-

si cibo minus est digna. Itaque monitum te velim, ne curvis promiscuè sacratissimi panis edendi potestatem facias; sed si illum sapienter largiri velis, uniuscuique animam diligenter explores. Nolim ulli sapius quam octavo quoque die porrigi, quem admodum suadet Augustinus, nisi forte quis tanto alimento præter alius egeat, aut tanta illius appetentiâ & fame teneatur, ut tantæ cupiditati res tantoperè concupita vix sine injuria denegari posse videatur. Reliqui decimo quinto quoque die, vel mense, cibo illo pascendi, monendique, ut si hoc convivio delectantur, aliquo pretio ac symbolo sibi redimentum meminerint, adducendi ad corrigendæ vitæ studium; accuratius denique docendi, si languori & desidæ se dedant, minime commistendam, ut panem attrahant, iis solum divinitus comparatum, qui in cupiditatibus expugnandis, domandoque animo, acriter & studiose laborent. Ad utrumque enim panem referendum illud Apostoli: qui non vult operari, non manducet, ne scilicet gratis panem comodat. Cuiusmodi verò, sine labore, ac dimicatione, pane hoc sanctissimo annuum pascere concessum est?

488 Cardinalis Caietanus 3. p. q. 80. a. 10. Circa quotidianam celebrationem nota Augustini (dicere debuit Ambrosii) verbum: sic vive, ut quotidie merearis accipere. Quoniam per sic vivere, intelligendum est, spirituales vitam sic vivere, ut quotidianâ Communionem semper augas. Alioquin non sic vivitur, ut quotidie mereamur accipere. Nam qui quotidie meretur accipere, debet quotidie sic esse dispositus, ut fructum Eucharistiæ (tam frequentis) percipiat. Fructus autem spiritualis huius cibi non est solum actualis refectio; sed augmentum gratiæ. Quoniam per totum tempus presentis vite sumus in statu augmenti. Propter quod crebrè vel quotidie celebrantes discunt in seipsis fructum præterite celebrationis, & secundum profectum vel defectum, proseguantur, vel à prosecutione desistant. Qui verò multis celebrationibus peractis ad altus virtutum non melius se habet quam antè, parum aut nihil proficit.

489 Ludovicus Granatenis conc. 2. in festo corp. Christi: postquam fideles ad frequentiore huius Sacramenti usum cum magna animi puritate & aviditate practicandum adhortatus est: Cum enim (inquit) ex Catholica fidei doctrina certi sciamus, innumeros esse huius divini Sacramenti effectus, atque virtutes, quibus animarum salus constituitur: nihil esse constat, quod magis ad hanc salutem retinendam & conservandam expediat, quam ad illud puro & religioso corde frequenter accedere. Verè enim ut corpora cibo, ita mentes nostræ hæc celesti alimentâ vivunt; nec modò vivunt, sed omnibus etiam virtutum & gratiarum opibus in dies augentur & cumuluntur. Addit tamen: Fratres, nemo credat, me ita ad frequentiore huius Sacramenti sumptionem hortari, ut non etiam illos perterrefaciendis putem, qui ad illud minus piè & religiose accedunt, sive illi Sacerdotes sint, sive non sint. Vadeo enim esse nonnullos, qui partim ex præscripta legum suarum necessitate, partim ex sola consuetudine... ad illud frequenter accedunt. Ut quidam ergo excitandi sunt, ne inmodico timore correpti ab hac sacra mensa recedant; ita alii perterrefaciendâ, ne indignè accedant.

Et conc. 1. Non ita fideles ad frequentiore huius Sacramenti usum adhortamur, ut non etiam illos officii sui admoneamus, hoc est quâ cordis & corporis puritate ad illud accedere debeant. Memorasse enim oportet scripturam esse: domum tuam decet sanctitudo. Et: iustitia & iudicium præparatio sedis tuæ. His itaque iustitiæ opibus domus ac sedes Dei ornanda est, & omnes ab ea vitiorum serdes eluende, quo dignum illi habitaculum præbeat.

Et conc. 4. Quotidianam huius Sacramenti per-

ceptionem... cum D. Augustino nec laudare (quia non rectè fieri potest) nec vituperare (quia etiam rectè fieri potest) debemus... Huius namque rei definitio prudentis Sacerdotis iudicio relinquenda est. Is enim quid cuique pro ratione status, & conditionis, & virtutis suæ profectu expediat, discernere prudenter debet. Aliis enim variis, aliis frequentius sacra Communio concedenda est. Neque enim quia tantam sui conveniendi atque sumendi copiam Dominus fidelibus concessit, idè minus reverenter ad illum accedere debent: quandoquidem ipse Dominus, qui in lege olim tantam à filiis Israël Sanctuario, atque Arca reverentiam exhiberi præcipiebat, nos in illis monebat, nos erudiebat, ut intelligeremus quâ animi summissione atque devotione ad illum accedere... deberemus, qui tantam soli umbræ atque figuræ reverentiam tribui volebat.

CAPUT XXXIX.

Allatis Sanctorum moniis omnino consentanea sunt Regule viginti novem, circa S. Communionem tradita ab Illustrissimo, pariterque sapientissimo D. Guidone de Seve, Episcopo Atrabateni, in suo Decreto de die 5. Augusti 1695.

Cum quidam Concionator anno 1694. & 1695. laxius quàm par est de frequenti Communionem in Diocesi Atrabateni concionatus fuisset, nec ad palinodiam induci potuisset, Episcopus ille pastoralis zelo vigilantiaque celebratissimus, propositiones ipsius nimis laxas periculosasque iudicans, ne fidelibus forent in scandalum, sequentes illis opposuit regulas, quibus se conformarent Concionatores Confessariique istius Dioceseos. Eas utpote sapientissimas utilissimasque vitium est hic inferere, in confirmationem eorum, quæ diximus cap. 36. & 37.

REGULA I.

Nimis exhortari non possumus Christianos, ut frequenter ad Communionem accedant; modò unâ eos exhortemur, ut non accedant nisi cum dispositionibus sanctis, quas ab iis postulat Ecclesia, quæque leguntur in SS. Patribus, & tam accuratè notantur à S. Francisco Salefio.

I I.

Ut liceat communicare frequenter, haud sufficit non esse in statu peccati mortalis, & Confessionem bonam fecisse: alioquin aliis dispositionibus opus non foret ad communicandum frequenter, quàm ad communicandum rarè.

I I I.

Sunt Christiani, qui è vitis emergunt, & virtutem exercere incipiunt. Sunt alii, qui proveciores sunt. Sunt & perfecti. Juxta diversos hos status, aut rarior, aut frequentior debet esse Communio.

I V.

Eucharistia pani comparatur. Qui in ardore febris sunt, panem non manducant. Qui à morbo convalescunt, sumunt modicum. Qui valetudine sunt integrè, ut cibo ordinario eo utuntur.

V.

S. Francisci Salefii sententia est, ad communicandum octavo quoque die, requiri ut quis neque peccatum habeat mortale, neque affectum ad ullum veniale; atque insuper ut magnum habeat communicandi desiderium. Et ista praxis esse debet sapientum Directorum, probè intelligentium ministerium suum.

V I.

Bonus Director frequentem Communionem permittere non debet iis personis, quæ meliorem